

Статистичко истражување за потрошени градежни материјали и енергија

ДС_ГРАД.13_A_МК_2024_1

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.1 Контакт

S.1.1 Организација/ институција за контакт

Државен завод за статистика

S.1.2 Организациска единица за контакт

Одделение за индустрија, градежништво и деловни тенденции

S.1.3 Лице за контакт

Наташа Ценова

S.1.4 Звање на лицето за контакт

Советник.

S.1.5 Поштенска адреса

ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија

S.1.6 Електронска адреса

natasa.cenova@stat.gov.mk

S.1.7 Телефонски број

00389 2 3295 663

S.1.8 Факс

00389 2 3111 336

S.2 Ажурирање метаподатоци

S.2.1 Последна потврда на метаподатоците

05/06/2025

S.2.2 Последна објава на метаподатоците

05/06/2025

S.2.3 Последно ажурирање на метаподатоците

05/06/2025

S.3 Статистичка презентација**S.3.1 Опис на податоците**

-Потрошени градежни материјали и енергија (по видови материјали, количина и вредност)

S.3.2 Систем на класификацији

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2;

Национална номенклатура на индустриски производи - ННИП;

S.3.3 Опфат на сектор/и

F/Г - Градежништво, според НКД Рев.2.

S.3.4 Статистички концепти и дефиниции

Потрошени градежни материјали и енергија вклучуваат градежен материјал кој е вграден во објектите од деловните субјекти кои изведувале работи, односно целото потрошено погонско гориво и друг материјал. Податоците за видовите материјали се врз основа на евиденцијата на материјалното книgovodство.

S.3.5 Статистичка единица

Извештајни единици : Деловните субјекти кои припаѓаат на секторот F/Г - Градежништво, според НКД Рев.2, како и деловните субјекти кои не се класифицирани во овој сектор но извршуваат некоја градежна активност.

Единица на набљудување : Секој потрошен вид на градежен материјал и енергија дефиниран во ГРАД.13 на извештајните единици.

S.3.6 Статистичка популација

Статистичка популација се сите потрошени видови на градежен материјал и енергија, дефиниран во ГРАД.13, на извештајните единици.

S.3.7 Референтна област

НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија)

S.3.8 Временска покриеност

Од 1991 година, според НКД Рев.2.

S.3.9 Базен период

2023 = 100

S.4 Единица на мерење

Број, м2, кг, м3, тони, MWh, илјади денари, индекси.

S.5 Референтен период

S.6	Институционален мандат
S.6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА	
Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B0%D0%8B%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%86%D1%83%D0%B2%D0%80%D1%9A%D0%B0/)	
S.6.2	Споделување на податоци
Не е применливо, податоците од СИ не се споделуваат (разменуваат и/или испраќаат).	
S.7	Доверливост
S.7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се описаны во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/).	
S.7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika) и Политиката за доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/), индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.	
S.8	Политика за објавување
S.8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	
S.8.2	Пристап до Календарот на објавување

<https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#Календар на објавување> <http://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx>

S.8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија“ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

S.9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

S.10 Достапност и јасност

S.10.1 Соопштенија

Соопштенијата се објавуваат и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“

(<https://www.stat.mk/mk/%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%81%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0>).

Бројот на прегледи на соопштенијата е 72.

S.10.2 Публикации

МакСтат избор (линк: <https://www.stat.mk/site-publikafii/makstat-izbor/makstat-izbor-2024/>)

S.10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат базата на податоци - Градежништво

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

Број на прегледи на податочните табели од МАКСтат = 176.

S.10.3.1 АС1. Број на прегледи на табелите со податоци

Број на прегледи на податочните табели = 275.

S.10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна

процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (<https://www.stat.mk/mk/zanas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istratzhuvachki-feli/>).

S.10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.

S.10.5.1 АС 2. Број на прегледи на метаподатоците

НЕ Е ПРИМЕНЛИВО.

S.10.6 Документација за методологијата

Методолошко објаснување,
национално <http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=58&rbrObl=20>

S.10.6.1 АС 3. Стапка на комплетност на метаподатоците

Опфатност на метаподатоци од статистичките аутпути = 88.9%.

Опфатност на метаподатоци од статистичките процеси = 87.5%.

Опфатност на метаподатоци од квалитетот = 64.7%.

S.10.7 Документација за квалитетот

Број на прегледи на метаподатоци < 15.

S.11 Управување со квалитет

S.11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува

со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (

<https://www.stat.mk/mk/zanas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/>) и

Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS

Quality Assurance Framework--

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>).

Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 46 и член 4в (<https://www.stat.mk/mk/zanas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>).

S.11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) .

Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

S.12 Релевантност

S.12.1 Потреби на корисниците

Податоците за потрошени градежни материјали и енергија се користат и од страна на бизнис заедницата и од страна на Владата. Податоците се користат за потребите на планирањето, за анализи при развојот на технологијата на градба, за пресметување на индексите на цените на градење според методот на структурни вредности, контрола на индексот на физичкиот обем на градежното производство, за изработка на инпут-аутпут табелите и за изработка на енергетските биланси. Исто така податоците се користат и во други статистички истражувања како инпут при пресметката на пондерационите коефициенти (индекс на потрошени градежни материјали).

S.12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

S.12.3 Комплетност и R1. Стапка на комплетност на податоците за корисници

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.

S.12.3.1 R1. Стапка на комплетност на податоците за производители

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.

S.13 Точност и веродостојност

S.13.1 Секупна точност

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.

S.13.2 Примерочни грешки и A1. Индикатори за примерочни грешки за корисници

Не е применливо, статистичкото истражување не се спроведува врз случајно избран примерок и нема пресметка на примерочни грешки.

S.13.2.1 А1. Индикатори за примерочни грешки за производители

НЕ Е ПРИМЕНЛИВО.

S.13.3 Непримерочни грешки и A4. Стапка на неодговор на единица за корисници и A5. Стапка на неодговор на белег за корисници

Грешки при опфат: Не се врши мерење.

Надопфатеност: Не се врши мерење.

Грешки при мерење: Нема појава на грешки при прибирање на податоците. Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоци тековно се обработуваат и не се врши мерење на истите.

Грешки при неодговор: Не се врши мерење.

Единици без одговор: 27.0%.

Белези без одговор: Не се врши мерење.

Грешки при обработка на податоци: Во обработката на податоците, прибраните податоци за потрошени градежни материјали и енергија, при внесувањето се контролираат, се споредуваат со податоците од последниот референтен период, се контактираат извештајните единици, се проверуваат и анализираат излезните податоци, а за корекциите се поставува постапката за контрола.

Грешки во моделот за суперконтрола: Не е применливо.

S.13.3.1 Грешки во опфатот

Не се измерени.

S.13.3.1.1 А2. Стапка на преопфатеност

Не се измерени.

S.13.3.1.2 А3. Учество на заедничките единици

Пропорција на заеднички единици = 0%.

S.13.3.2 Грешки при мерење

Нема појава на грешки при прибирање на податоците. Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоците тековно се обработуваат и не се врши мерење на истите.

S.13.3.3 Грешки при неодговор

Ова статистичко истражување има 88.8% опфат на единици.

Во процесот на евалуација на неодговорот нема поделба на неодговорите во подкатегории (како одбива, не е контактирано, не е дома, не е пронајдено, неспособно, загубен распоред).

Претходните податоци за единиците кои не дале одговор се користат за споредба за намалување на пристрасноста поради неодговор.

Стапка на неодговор на белег не е пресметана.

Ефектите од неодговор на единица и неодговор на белег врз објавените статистички производи после спроведувањето на мерките за оценка на квалитетот укажуваат на (речиси) непостоење на пристрасност.

S.13.3.3.1 А4. Стапка на неодговор на единица

Единици без одговор = 11.2%.

S.13.3.3.2 А5. Стапка на неодговор на белег

Не е пресметано.

S.13.3.4 Грешки при обработката на податоците

Не се врши мерење на грешки при обработката на податоците.

S.13.3.5	Грешка од избраниот модел
Не е применливо.	
S.14	Навременост и точност
S.14.1 Навременост и ТР2. Временско задочнување на конечните резултати за корисници	
Податоците за потрошени градежни материјали и енергија се објавуваат најдоцна 180 дена по завршувањето на референтниот период како дефинитивни податоци.	
Временска разлика до дефинитивни резултати = Т+180.	
S.14.1.1	ТР1. Временско задочнување на првите резултати за производители
Временска разлика до првите резултати = 0.	
S.14.1.2	ТР2. Временско задочнување на конечните резултати за производители
Временска разлика до дефинитивните резултати = 180.	
S.14.2	Точност и ТР3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
Временска разлика на објавување на соопштението = 0 денови.	
S.14.2.1	ТР3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
Временска разлика на објавување на соопштението = 0 денови.	
S.15	Кохерентност и споредливост
S.15.1	Географска споредливост
Статистиките за потрошени градежни материјали и енергија се произведуваат на национално ниво .Податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).	
S.15.1.1	СС1. Коефициент на асиметрија на тековите од мирор-статистиките
Не е применливо.	
S.15.2	Временска споредливост и СС2. Должина на споредливи временски серии за корисници
Временска серија од 1991 година и нема прекин на временската серија. Должината на споредливата временска серија е 32 референтни периоди.	
S.15.2.1	СС2. Должина на споредливи временски серии за производители
Должина на споредлива временска серија = 32 референтни периоди.	
S.15.3	Меѓудоменска кохерентност
Податоците се кохерентни меѓу различните делови на статистиката на градежништво. Кохерентноста со другите областите е делумно обезбедена.	

S.15.3.1	Кохерентност на месечните / кварталните / полугодишните статистики со годишните статистики
	Не е применливо.
S.15.3.2	Кохерентност со национални сметки
	Не е применливо.
S.15.4	Внатрешна кохерентност
	Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.
S.16	Трошок и оптовареност
	Не се пресметува.
S.17	Ревизија на податоците
S.17.1	Политика за ревизија на податоците
	Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/ .
S.17.2	Практика за ревизија на податоците и А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за корисници
	Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.
S.17.2.1	А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за производители
	Број на ревизии на податоците = 0.
S.18	Статистичка обработка
S.18.1	Извори на податоци
	Извор на податоци: Статистичко истражување за потрошени градежни материјали и енергија
	Рамка на која се темели изворот на податоците: Статистички деловен регистар.
	Методот со кој се прибираат податоците: Ова статистичко истражување е примерочно истражување. Примерокот се бира од месечното истражување ""Вредноста на извршените и договорените градежни работи, ефективни часови и работници"" (ГРАД.21) а вклучени се сите деловни субјекти кои во референтната година имаат извршено градежни работи.
	Големина на примерокот: Во примерокот за референтниот период 2024 година се вклучени 115 деловни субјекти.
	Фреквенција на ажурирање на примерокот: Примерокот се ажурира пред спроведување на секое ново истражување (пред секој нов референтен период).

S.18.2	Фреквенција на приирање податоци
Годишна.	
S.18.3	Приирање на податоците
	Приирањето на податоците од деловните субјекти се врши со метод на самопополнување во статистичкиот прашалник „Годишен извештај за потрошени градежни материјали и енергија“ (ГРАД.13). Деловните субјекти го пополнуваат образецот на хартија и го доставуваат преку Регионалните одделенија до Централниот завод најдоцна Т+120. Постои можност извештајните единици да го пополнат и да го достават образецот електронски во Excel.
S.18.4	Проверка на податоците
	Валидација на податоците во образецот: При приемот на образецот (во хартиена форма или во Excel), се евидентира, проверува, контролира и се внесува во Blaise апликација. Со апликацијата се спроведуваат задолжителните контроли според дефинираните правила за валидација. Во случај на грешки или нелогичности се контактираат давателите на податоци.
	Валидација на излезните податоци: Излезните податоци се анализираат и потврдуваат. Податоците се споредуваат со податоците од претходниот референтен период. Во однос на идентификувани екстремни вредности излезните податоци се анализираат и потврдуваат и на елементарно ниво (претпријатие).
S.18.5	Компилирање податоци
	Внес на податоци: Пристигнатите податоци од деловните субјекти по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици се внесуваат во Blaise апликација за внес со однапред дефинирални контроли.
	Импутација: Се врши експертска импутација.
	Пондерирање: Не се врши пондерирање на податоците.
S.18.5.1	A7. Стапка на импутација
	Стапката на импутација не е пресметана.
S.18.6	Прилагодување
	Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.
S.18.6.1	Сезонско прилагодување
	Не е применливо, не се врши сезонско прилагодување на податоците.
S.19	Коментар
	Нема коментар.
A.1	Анекси